

Svenska Frimärksförfalskningar

av Helena Obermüller-Wilén

Det första frimärket utgavs i England i maj 1840. Den första frimärksförfalskningen upptäcktes på ett postkontor i London i september samma år. Den första boken som handlade om frimärksförfalskningar hade titeln "Forged Stamps and How to Detect Them" och publicerades i England 1863. Den nya hobbyn, frimärkssamlandet, hade redan givit upphov till en ny verksamhet, frimärksförfalskarens.

Denna verksamhet ökade snabbt i omfattning. Under de sista decennierna av 1800-talet florerade en mängd frimärksförfalskare i Europa. De tryckte sina egna märken, omfattande utgåvor från nästan alla frimärksproducerande länder. De kallade sina alster faksimiler eller reproduktioner och sade sig värna om samlaren som ville fylla sitt album utan att ha möjlighet att köpa de allt dyrare äkta märkena. En del av dem signerade sina produkter "Falsch" eller "Facsimile", vilket var förutsättningen för att verksamheten skulle vara laglig. Signeringarna var naturligtvis lätta att avlägsna.

Ett stort antal av dessa förfalskare var från början frimärkshandlare. De tryckte prislistor på sina faksimiler i de filatelistiska tidskrifterna och sålde märkena öppet. Många blev fast med rättegång och straff som påföljd, andra hann arbeta under flera decennier för att så småningom sälja sitt arbetsmaterial till en yngre kollega så att denne kunde fortsätta verksamheten.

J.-B. Moens i Bryssel, bröderna Senf i Leipzig, Fouré i Berlin, Fournier i Genève, Spiro i Hamburg, Scott i New York var välkända filatelister, några av dem handlare, men även idoga förfalskare i stor skala. Fournier publicerade 1914 en lista, där

Helena Obermüller-Wilén är född i Stockholm 1942. Hon blev Fil. Dr i zoologi vid Stockholms Universitet 1984. År 1986 antogs hon som intygs-skrivare av Sveriges Filatelist-Förbund. 1994 invaldes hon i den tyska expertorganisationen BPP.

3.671 olika förfalskningar från en rad länder erbjöds till försäljning, alla dock inte från hans egen verkstad. Bröderna Senf tryckte ett stort antal av 112 olika förfalskningar mellan 1884 och 1890. Många andra höll en lika hög produktion.

Handeln med faksimiler höll på att dränka hobbyn. En motattack startades i form av "The Spud Papers" vilka började publiceras i tidskriften "The Philatelist" år 1871 och utkom under ett decennium. Dessa 67 "Spud Papers" innehöll detaljerade beskrivningar av mer än 400 olika förfalskningar, de flesta från Spiros hand. Denna populära serie spelade en huvudroll genom att uppmärksamma samlarna på de hotande förfalskningarna och bidrog till att en reformrörelse utvecklades bland frimärkshandlarna mot att handla med faksimiler. Detta resulterade i att handeln med förfalskningar sjönk markant.

I denna mängd av mer eller mindre lyckade förfalskningar har svenska frimärken blivit förvånansvärt förskonade. Inte helt dock, ty två av de skickligaste förfalskarna har förfalskat några märken av de tidiga utgåvorna, nämligen Jean de Sperati och François Fournier.

Jean de Sperati

Jean de Sperati föddes 1884 i Italien. Han lärdes upp i "yrket" av sin mor och sina tre äldre bröder. En bror var frimärkshandlare, en annan fotograf och tryckare och en

kusin förestod ett litet pappersbruk. Själv studerade Jean kemi. De kunskaper som fanns inom familjen, tillsammans med en egen konstnärlig begåvning, gjorde att Sperati tidigt utvecklade en mycket hög kvalitet på sina förfalskningar.

Sperati flyttade 1914 till Frankrike och ägnade sig uteslutande åt sin förfalskningsverksamhet. Under sin aktiva period, som kom att vara i 40 år, tryckte han flera tusen exemplar av över 560 olika märken från nära 100 olika länder. Som bevis på sin skicklighet samlade han på sig åtskilliga äkthetsintyg från dåtidens frimärksexpenter. Denna skicklighet höll på att bli hans fall. Fransk lag förbjöd export av kapital och år 1943 fastnade ett brev från Sperati till en mottagare i Lissabon vid den franskspanska gränsen. Sperati arresterades och anklagades för att exportera kapital i form av sällsynta och dyra frimärken. Det hjälpte inte att Sperati bedyrade att dessa var förfalskningar. De experter som polisen anlätade förklarade att märkena var äkta. Först när han kunde visa fram ark med identiska exemplar lyckades Sperati bevisa att de första märkena var imitationer. Sperati vann rättegången, som varade i flera år, men publiciteten kring denna gjorde att han blev välkänd som förfalskare. Bland de beslagtagna märkena fanns även svenska 3 Skilling Banco, däribland ett par gula sådana, 24 Skilling Banco, samt Liggande lejon 17 öre grå. Upptäckten att svenska rariteter fanns förfalskade i Frankrike uppmärksammades i svensk press 1947 och Sperati blev därmed välkänd även i Sverige. Själv författade Sperati en bok med titeln "La Philatélie sans experts?"

År 1953 beslöt Sperati att avsluta sin bana som förfalskare och sökte en efterträdare. Den engelska filatelistorganisationen British Philatelic Association (BPA), som känt till Sperati sedan 1930-talet, beslöt då att ingripa. Efter förhandlingar lyckades

man köpa hans lager av provtryck och faksimiler samt hans arbetsmaterial. Med benäget bistånd av Jean de Sperati ordnades en utställning i London 1954, där hans alster förevisades. Dessutom trycktes en omfattande monografi "The Works of Jean de Sperati" i vilken Speratis liv och arbetsmetoder beskrevs. De förfalskade märkena avbildades och beskrevs i detalj. Trots att BPA avkrävt Sperati ett löfte att inte mer göra någon förfalskning, var denne vid sin död 1957 just i färd med att "bara på skoj" göra en ny imitation av Baslerduvan.

Jean de Sperati anses vara den skickligaste av de äldre förfalskarna. Eftersom hans reproduktioner gjordes med en fotolitografisk kontaktmetod fick dessa ett identiskt utseende med det äkta märkets, vilket gjorde att vanliga tester för att avslöja förfalskningar inte fungerade. Dessutom tryckte han sitt nya märke ovanpå ett äkta, billigare frimärke vars tryck hade blekts bort. Han fick då ett märke med äkta frimärkspapper och tandning. Då han använde ett stämplat frimärke trycktes den nya bilden ovanpå stämpeln. Denna äkta stämpel gav ett förtroendefullt intryck.

Det är numera inte så svårt att identifiera en Speratiförfalskning. En rad små detaljer i trycket är välbeskrivna (Bild 1). Sperati använde ofta 12 öre Vapentyp som underlag. Även om de förfalskade märkena uppvisar en äkta stämpel, är stämpeltypen ofta felaktig. Våra stämplat och deras användningstider kände Sperati naturligtvis inte till (Bild 2). Speratis metod att trycka den nya märkesbilden ovanpå den icke bortblekta stämpeln gör att bilden ibland syns liggande ovanpå denna. Detta gäller endast om stämpelavtrycket är kraftigt och så hårt slagen att pappersytan pressats ned. Om avtrycket är lätt kan det falska trycket se ut att ligga under stämpeln. Detta beror troligen på att när Sperati blekte bort mär-

Bild 1. Speratis provtryck i färg av 3 Skilling Banco. De konstanta vita fläckarna vid höger "3" samt den vita punkten som förbinder de bägge små strecken under "co" är typiska kännetecken.

Bild 2. Speratis förfalskning av 24 Skilling Banco. Det lilla brottet i höger inre ramlinje är det lättaste kännetecknet. Denna typ av Göteborgsstämpel fanns inte under skillingperioden. Sperati har ändrat året från 66 till 56.

kesbilden blev papperet poröst, de ytligast liggande pappersfibrerna höjde sig från underlagret, varpå stämpelavtrycket lyftes upp. Det ytterst lilla rum som bildades mellan papperets bottenlager och de ytliga pappersfibrerna med sin stämpelfärg räckte för att tryckfärgen skulle rinna in under stämpeln. Den vanliga åsikten att det går att avslöja en Speratiförfalskning genom att kontrollera om trycket ligger ovanpå stämpeln fungerar inte alltid.

Den kemiska process som Sperati använde för att bleka bort den äkta märkesbil-

den åstadkom förutom att papperet blir poröst även att märkets fluorescens i UV-ljus förändras. Detta syns speciellt väl på Liggande lejon 17 öre grå från 1869. Det äkta märket har en säregen olivgrågrön fluorescens. Speratis märke är i UV-ljus rent grå. Det lättaste sättet att identifiera Speratis förfalskning är att i hög förstoring titta på färgen. Det äkta märkets till synes grå färg består egentligen av en ljusblå grundfärg med inslag av rött färgpigment. Mängden av detta pigment kan variera, men det finns alltid med. Speratis förfalsk-

Bild 3. Liggande lejon 17 öre grå. Äkta märke till vänster. Speratis förfalskning till höger. Det äkta märket utgavs 1.4 1869. Förfalskningens stämpel visar 1868.

ning av detta märke har en matt, rent grå färg utan inblandning av andra färgpigment (Bild 3).

François Fournier

François Fournier föddes 1846 i Schweiz och var verksam i Genève. Han inregistrerade sin firma 1903 och skulle "tillverka faksimiler och reproduktioner av gamla ej i bruk varande schweiziska och utländska frimärken för försäljning hos bokhandlare, tobakshandlare och andra". Fournier gav ut en tidskrift "Le Fac-Simile" som utkom med 24 nummer mellan 1910 och 1913. François Fournier var en känslig person som ansåg sig vara en skapare av konstnärliga objekt och definitivt inte någon vanlig frimärksförfalskare.

Fournier blev känd bland svenska frimärkssamlare 1910, då en person för Generalpoststyrelsen kunde uppvisa ett post-

befordrat brev frankerat med en förfalskning av feltrycket 20/TRETIO från 1880. Eftersom förfalskning av ännu frankeringsgiltiga frimärken ansågs betydligt allvarligare än att tillverka faksimiler av gamla icke kursrerande sådana, tvangs Fournier på Generalpoststyrelsens begäran att lämna ifrån sig tryckmaterielen och lagret av 20/TRETIO, vilka sändes till Stockholm.

Av detta material förstördes allt utom 2 ark med vardera 10 otandade provtryck. Det ena arket finns kvar på Postmuseum, medan det andra hamnade i privat ägo och har därefter delats (Bild 4). Upptäckten av Fourniers förfalskning var den direkta orsaken till att de äldre svenska frimärkena avlystes år 1910. Fournier förfalskade även det svarta lokalfrimärket från 1856, samt det provisoriska bruna lokalfrimärket från 1862.

Fourniers falska 20/TRETIO är lätt att

Bild 4. Fourniers provtryck av sin förfalskning 20/TRETIO.

känna igen. På klichén till det äkta feltrycket finns ett par typfel. Ovanför nedre höger hörnornament finns en liten färgfläck som är konstant. Nedre yttre ramlinjen är förtjockad vid vänster hörn, likaså är vänster ramlinje tunnast i mitten och tjockare ut mot hörnen. Dessa typfel saknas på förfalskningen. På de bägge lokalmärkena saknas prickarna över Ä. Förfalskningarna har även tjockare, mer poröst papper och är linjetandade i motsats till de äkta märkenas arktandning.

François Fournier dog 1917. En elev till honom övertog hans verkstad, men fortsatte aldrig verksamheten. Efter dennes död 1927 lade l'Union Philatélique de Genève beslag på arbetsredskap, tryckplåtar, frimärkspapper och färdiga alster. Efter att ha tryckt ordet FAUX på märkena och FACSIMILE på deras baksidor sammanställdes 480 stycken nummerade album innehållande märken, förlagor, prover på olika typer av perforeringar samt på en lång rad olika övertryck. Dessa album såldes 1928.

Pariserförfalskningarna

Den tredje gruppen av mer betydande äldre svenska förfalskningar utgör de s.k. Pariserförfalskningarna. De omnämndes först av en dansk filatelist, John Spohr i en

artikel i Nordisk Filatelistisk Tidskrift 1934. Spohr hade hos en frimärkshandlare i Paris funnit en avvikande typ av 3 Skilling Banco. Handlaren hade enligt egen utsago förvärvat ett hundratal (!) 3 Skillingar av P.A. Sparre. Sparre lämnade Sverige efter avslutet arbete som frimärkstryckare och bodde flera år i Frankrike. Spohr fick låna märken för studium och fann att dessa inte var original, men han godtog handlarens uppgift att Sparre sagt honom att det rörde sig om ett "första tryck". Spohr benämnde därför märkena "Sparres provtryck".

I handboken "Sveriges Frankotecken Del II" från 1963 beskrev Menzinsky, Sjöman och Åkerstedt en undersökning de hade utfört på dessa märken. De slog fast att det inte kunde vara fråga om några provtryck utan falsifikat, troligen utförda i Frankrike under 1890-talet. Märkena trycktes sannolikt med en plåt som framställdes via fotografering av ett äktaärke samt klichéring.

Senare upptäcktes förfalskningar av Vapenmärken i örevalörer samt det provisoriska bruna lokalmärket utförda på samma sätt, även dessa troligen från 1890-talet. Märkena lär ha inköpts av en amerikan i början av 1900-talet hos samme frimärkshandlare i Paris. När amerikanen avlidit

Bild 5. Pariserförfalskning av 3 Skilling Banco till höger, det äkta märket till vänster. Förfalskningens lägre stilhöjd i "FRIMÄRKE" samt avsaknad av "Ä"-prickar gör det lätt att känna igen.

fann man i hans kvarlåtenskap sammanlagt 1.640 av dessa märken i enstaka exemplar, strips och block.

Pariserförfalskningen av 3 Skilling Banco känns lättast igen på att bokstäverna i FRIMÄRKE till höger och vänster är mer kompakta och har lägre stilhöjd än på det äkta märket. Prickarna över Å saknas och har troligen retuscherats bort av någon som inte förstått deras betydelse. Papperets tjocklek och tandning avviker från originalet och färgen är mer rent grön (Bild 5). Samtliga av dessa förfalskningar har ett gummi som uppvisar ett karakteristiskt ruttmönster. Troligen gummerades märkena med en vals och inte med en pensel som de äkta märkena.

Övertrycksförfalskningar

Ett populärt förfalskningsområde har varit att trycka falska övertryck på äkta märken. Jämfört med mängden av sådana falska övertryck från en rad andra länder så är de svenska övertrycksförfalskningarna sparsamt förekommande. Sperati förfalskade påtrycket på de storformatiga Tjänstefrimärkena från 1889. Påtrycket trycktes omvänt på ett äkta märke men dessutom använde han märken med tandning 14, vilka inte förekommer med omvänt påtryck. Även Fournier försökte sig på att förfalska detta märke, men dessa försök ser ganska misslyckade ut och mig veterligt har denna förfalskning inte kommit ut på marknaden. Under 1920-talet förfalskades omvända påtryck på 1920 års luftpostmärken i Norrköping. Påtrycket på landstormsfrimärkena har också förfalskats, liksom på Posthuset 5 kronor.

Den påtrycksförfalskning på svenska frimärken som vållar mest bekymmer är de borttagna påtrycken "27" på Gustaf V Medaljong 80 öre från 1918. Dessa påtryck kan avlägsnas på kemisk väg förvånansvärt väl av skickliga förfalskare. Att på

samma sätt avlägsna påtrycken på 55 öresmärket är betydligt svårare. Troligen är den ljusblå färgen mycket känsligare för påverkan än den svarta. Eftersom dessa s.k. Värnamomärken alltid säljs i par, bör sålunda ett ensamt 80-öresmärke alltid betraktas med en viss misstänksamhet, särskilt om det är stämplat.

Färgförfalskningar

Ett mindre antal av de svenska frimärkena har en nyans, som på grund av sin sällsynthet värderas betydligt högre än de övriga av samma valör. Detta gäller den blågröna nyansen av 3 Skilling Banco, den grå av 17 öre Liggande lejon, de citrongula nyanserna av Vapentyp 24 öre samt Ringtyp 24 öre. Dessa påträffas ibland som färgförfalskningar som kan vara nog så besvärliga att känna igen för en samlare. Ett par brev, varav ett till Danmark med en 17 öre grå, påträffades nyligen. Ett äkta sådant brev hör till filateliens mera dyrbara objekt, men vid undersökningen visade det sig att märket var en färgförfalskning av en vanlig 17 öre med en lila nyans. Samma öde röntte ett brev till Italien med en 17 öre grå i kombination med en 24 öre Vapentyp, vilket är en sällsynt frankering. Efter undersökningen sjönk brevvets värde betänkligt och en presumtiv köpare undgick att bli lurad.

Nya förfalskningar dyker ständigt upp. På ett tandat märke klipps tänderna av och märket klistras fast på ett brevstycke. En stämpel på märket kompletteras med en ritad del på brevstycket. Så uppstår ett otandat provtryck, sällsynt förekommande som stämplat. På ett svart lokalmärke fogas ett marginalstycke tillhörande något helt annat märke. Så får man ett sällsynt objekt, emedan det svarta lokalmärket med marginalstycke tidigare var okänt.

Det senaste i raden av nyheter är det tête-bêche-par jag hade till undersökning. Förfalskaren hade tagit ett vanligt par 10

Bild 6. Ett förfalskat tète-bêche-par. Lägg märke till avsaknaden av plåtskarvlinje vid den gemensamma tandraden.

öre Stående lejon, skurit det ena längs marginalen mot grannen, vänt på märket och fogat ihop det igen (Bild 6). Olyckligtvis hade han inte känt till att varje tète-bêche-par måste ha en grön plåtskarvlinje mellan märkena. Mannen som tillverkade det otandade provtrycket hade i sin nit att få så breda marginaler som möjligt missat att skära bort den allra innersta delen av tandhålen. Dessa framträdde i mikroskopet som pärlor på en tråd.

Mannen med det svarta lokalfrimärket gjorde en ännu grövre miss. Tandraden mot marginalstycket hade tandning 13, dessutom var det linjetandat, medan de resterande 3 tandraderna hade kvar sin ursprungliga arktandning 14. Sådana missöden gör vardagen lite mer uppfriskande för en luttrad intygsskrivare.

Stämpelförfalskningar

Den typ av förfalskning som nu för tiden orsakar mest bekymmer för samlare och handlare är utan tvivel stämpelförfalskningarna. I takt med det ökade intresset för vackra lyxstämplar, hemortsfilateli och posthistoria har också förekomsten av förfalskade eller förbättrade stämplat ökat i form av stämplat på brev och på enstaka märken. Det vanligaste ingreppet är att

förbättra en stämpels utseende. Otydliga detaljer ritas för hand med blyerts, färgpena, tusch eller stämpelfärg. En skickligt utförd förbättring kan vara omöjlig att avslöja vid en vanlig okulärbesiktning. En undersökning i lupp med minst 20 gångers förstoring kan vara nödvändig. En vanlig, billig stämpel kan förvandlas till en dyr försöksstämpel genom några lätta förändringar. Ett par pennstreck kan förändra ett stämpelavtryck från en vanlig ort till att gälla en sällsynt, begärlig för hemortssamlaren. Att låta tillverka en gummistämpel är inte svårt, det är betydligt svårare att få stämpelfärgen att se autentisk ut, åtminstone på äldre avtryck (Bild 7).

Bild 7. En falsk stjärnstämpel, gjord med gummistämpel och med icke-tidsenlig stämpelfärg på det bruna lokalmärket från 1862.

Bild 8. En äkta stämpel från 1873 till vänster, en fotostatkopierad till höger. Den sotsvarta och jämnt färgade kopierade texten avviker starkt i högre förstoring från en äkta stämpelfärg.

Om en vacker strålstämpel, en ovanlig stämpeltyp använd under 1860-talet, plötsligt uppträder med en stämpelfärg som tidigast kom i bruk under 1890-talet är en viss skepsis befogad. Likaså om stämpelavtrycket är daterat ett par år innan stampen togs i bruk, eller om märket utgavs efter stämpelavtryckets datum.

Välkända är de förfalskade stämpelavtrycken daterade under skillingperioden 1855-1858, men applicerade på ett Skilling Banco eftertryck från 1868. Fotostatkopierade stämpelavtryck eller avtryck gjorda med laserskrivare är lätta att göra, men de är också lätta att avslöja (Bild 8). Sedan ett par år tillbaka förekommer förbättrade eller helförfalskade stämplat på förfilatelistiska brev. På den posthistoriska världsutställningen i Helsingfors 1995 upptäcktes två helförfalskade Reval bandeau-stämplat, liksom ett flertal förbättrade eller förfalskade stämplat på brev och frimärken.

Brevförfalskningar

I takt med det ökade intresset för brev och posthistoria har också brevörfalskningarna ökat och utgör nu tillsammans med stämpelförfalskningarna ett verkligt pro-

blem för samlare och handlare. Ännu in på 1970-talet var inställningen den, att satt ett märke på ett brev, då var det säkert inte något fel på märket. Det kanske fortfarande inte är något fel på märket, men det är inte längre säkert att just detta märke från början satt på brevet.

Förfalskade brev fanns naturligtvis även tidigare, men inte alls i samma omfattning som nu. Den första riktiga brevsandalen inträffade i början av 1970-talet, då ett stort antal förfalskade brev slussades in i Sverige från Tyskland via Malmö. På grund av brevens stora skönhet med vackra stämplat, ovanliga portosatser och portokombinationer köptes de snabbt upp av samlare. Eftersom märkenas nyanser, brevens portosatser, befördringsvägar och transitstämplat var helt riktiga lyckades många brev passera det första nålsögat i form av dåtidens expertis. När allt fler liknande brev kommit in i Sverige började man tvivla på deras äkthet. En samlare sände ett flertal brev till en expert i Tyskland, vilken bekräftade misstankarna. Ett större antal brev donerades då till Postmuseum i studiesyfte (Bild 9 och 10).

Fortfarande dyker sådana brev upp i auktionskataloger och på frimärksutställ-

Bild 9. Ett troligen österrikiskt brev har blivit försett med svenska märken och med helt ritade stämplat.

ningar. Nästa skandal inträffade i början av 1980-talet, då en s.k. storförfalskare avslöjades. Han hade specialiserat sig på att tillverka blandfrankeringsbrev och brev med landstormsfrimärken, men dessemellan roade han sig med att förbättra stämplat. För att öka sina alsters autenticitet köpte han den bortgångne filatelisten och experten Sven Åkerstedts skrivmaskin och

Bild 10. Samma brev som på bild 9. Brevet har aldrig varit i närheten av Hamburg. Transitstämpelein är därför helt nyritad.

tillverkade egna äkthetsintyg. Naturligtvis förfalskade han även Åkerstedts namnteckning.

Var och en som var förtrogen med Åkerstedts klara och koncist knappa ordbruk, måste ha förundrat sig över den ordsvada, ibland formliga penndiarré som kännetecknade dessa intyg. Han föll på eget grepp när han två år i rad till samma auktionsfirma i Schweiz lämnade in ett blandfrankeringsbrev med 4 Skilling Banco och 12 öre Vapentyp. (En sådan blandfrankeringsring var tidigare okänd). Köparen av det första brevet blev misstänksam och avslöjandet var ett faktum.

Brevförfalskningarna fortsätter emellertid. Märken som är trasiga lyfts av brevet, repareras och sätts tillbaka. Ett vanligt märke lyfts av och ersätts med en ovanlig nyans. Brev, där ett märke saknas, kompletteras med ett nytt märke och en stämpelein ritas i. Brev med en vanlig portosats kompletteras med fler märken, kanske i en

ovanlig kombination, lämpliga postala noteringar tillförs, stämplarna ritas - och brevvärdet höjs. Samlarna har all anledning att undra om något görs för att upplysa om och avslöja befintliga förfalskningar och förhindra uppkomsten av nya.

Förfalskningsbekämpning idag

Inställningen till förfalskningar har ändrats sedan sekelskiftet. Handeln med "faksimiler" är inte längre godtagbar. Reparerade märken måste anges vid försäljning och i en utställningssamling. Utvecklingen från rena frimärksförfalskningar till betydligt besvärligare stämpel- och brevörfalskningar har nödvändiggjort en intensifiering av förfalskningsbekämpningen. Olika samlarorganisationer har även tidigare arbetat med detta men numera är man betydligt mer organiserad. Det tyska filatelistförbundet och det tyska handlarförbundet har sin "Zentrale für Fälschungsbekämp-

fung" som samarbetar med "Bund des Philatelistischen Prüfern" (BPP).

I de flesta länder i Europa och USA finns det liknande grupper. I Sverige bildades i början av 1980-talet ett expertråd inom Sveriges Filatelist-Förbund. Expertrådet samarbetar med Frimärkshandlarförbundet och sysslar med förfalskningsbekämpning och upplysningsverksamhet i form av artiklar och utställningar. Sedan 1990 samarbetar de nordiska expertråden i ett Nordiskt Expertrådsmöte med ett kansli i Stockholm. Den internationella filatelistorganisationen "Fédération Internationale de Philatélie" (FIP) har en förfalskningskommission, vilken bl. a. organiserar en förfalskningsgrupp som sedan 1990 kontrollerar samlingarna på de internationella utställningarna. Sedan 1993 arbetar en expertgrupp med samma uppgift på de årliga Nordiautställningarna.

Litteraturlista.

British Philatelic Association. The Works of Jean de Sperati. London 1954.

Earée, Robert. Album Weeds or How to Detect Forged Stamps. London 1906.

Färnström, Nils. Feltrycket 20/TRETIO. (SFF Specialkatalog 1978/79.)

Gordon, Gustav. Frimärksförfalskningar till Postens skada. Stockholm 1944.

L'Union de Philatélique de Genève. Album de Fac-Similes. Genève 1928

Melville, Fred. Chats on Postage Stamps. London 1911.

Obermüller, Franz. Falskt och reparerat bland äkta frimärken (Postryttaren 1982).

Ragats, Lowell. The Fournier Album of Philatelic Forgeries. London 1970.

Sperati, Jean de. La Philatélie sans experts? Paris 1946.

Strandell, Nils. I filateliens värld. Stockholm 1948.

Ton, Max. Wie alte Marken kunstvoll repariert und gefälscht werden. Freiburg 1949.

Tyler, Varro. Philatelic Forgers. Their Lives and Works. London 1976.

Åhman, Sven. Svenska förfalskningar. (Facit specialkatalog 1983 och 1984.)